

Текућа изложба у малој сали Музеја афричке уметности „Реци: Арт – Отпад као ресурс“ представља употребне предмете, накит и сувенире настале од отпадних материјала у подсахарској Африци. Изложба указује на један од кључних глобалних изазова – све већу количину отпада и могућности његове трансформације у вредан ресурс.

Пратећи програм „Реци: СкулптУра“ у дворишту Музеја доноси осврт три млада локална уметника на текућу изложбу. Њихове скулптуралне интерпретације посматрају отпад као терет човечанства, али и као материјал који открива наше навике, слабости и одговорности. Уметници указују на процес гомилања који није само физички чин, већ и симболички знак времена у ком живимо. Када човек гради монументе од отпада, претварајући депоније у нове сакралне пејзаже, тај чин постаје опомена: сваки наслагани слој смећа представља део наше заједничке меморије. Уметници подсећају да тај терет морамо носити свесно, разумејући сопствену одговорност према будућности и простору који делимо.

Марко Блануша, Петар Божовић и Дамјан Божовић дипломирали су примењено вајарство на Факултету примењених уметности у Београду.

Кустоскиња изложбе
и пратећег програма: Ивана Војт

ПОДРШКА МЛАДИМ УМЕТНИЦИМА И НОВИ ЖИВОТ NESTLÉ АМБАЛАЖЕ

Свима су нам позната паковања *Začina C*, разних *C* супа и додатака јелима, *THOMY* мајонеза, *Garden Gourmet* оброка. Управо у оквиру изложбе „Реци: СкулптУра“ она су добила нови живот кроз скулптуре три млада уметника које је компанија *Nestlé* Србија подржала на почетку њихове каријере, у афирмисању, као и уметничком изразу.

Nestlé, као највећи светски произвођач хране и пића, свестан је своје одговорности када је одрживи развој у питању, а кроз ову изложбу шаље снажну поруку о значају циркуларности. Ова начела *Nestlé* осликава кроз своју производњу и операције.

Управо је њихова фабрика у Сурчину прва у Србији која је достигла циљ *Zero Waste to Landfill* у прехранбеној индустрији, што значи да отпад не завршава на комуналним депонијама, већ се одваја, предаје на рециклажу или конвертује за производњу енергије. На глобалном нивоу, готово 90% *Nestlé* амбалажа дизајнирано је за рециклажу.

Поводом отварања изложбе организована је и *Nestlé* панел дискусија „Отпад као ресурс у циркуларној економији“ са стручњацима из компанија *Tetra Pak*, *Sekopak*, *CirEkon*, као и Привредне коморе Србије.

МАРКО
БЛАНУША

ПЕТАР
БОЖОВИЋ

ДАМЈАН
БОЖОВИЋ

Реци: СкулптУРА

У БАШТИ
МУЗЕЈА АФРИЧКЕ УМЕТНОСТИ

20.5–15.9.2026.

БРЕМЕ СВЕТА НА МОЈОЈ ГЛАВИ

МАРКО БЛАНУША

висина рада: 270 цм

Моја прва асоцијација на народе у Африци јесте начин преношења разних предмета, свакодневних потрепштина и, уопште, терета на глави, који је сам по себи веома скулптуралан. Предмети су сложени један на други у савреном балансу, а људи који их носе на главама не показују никакве видљиве знаке да им је тај терет тежак.

По мом мишљењу, то је најбоља метафора за начин на који се Африканци носе са отпадом целог света који завршава на њиховом континенту.

ПЛАСТИЧНО ДОБА

ПЕТАР БОЖОВИЋ

димензије рада: 50–200 цм

Посматрао сам шта су људи у прошлости оставили иза себе, попут мегалитских споменика, као што су камени кругови Сенегамбије (3–16. век). Суочен са недоумицама о функцији таквих структура постављених широм света, запитао сам се шта је то што човек данашњице оставља иза себе.

Амбалажу која се користи у свакодневном животу употребио сам да створим структуру какву човек има потребу да гради од давнина. Да ли ће савремена творевина бити у стању да одоли времену као и древна?

БЕЗ ГЛАСА

ДАМЈАН БОЖОВИЋ

димензије рада: 220×120×170 цм

Рад истражује однос између отпада и оних који његове последице највише осећају. Фигура детета, везана за терет који не може да контролише, симболизује генерације које одрастају под притиском еколошких проблема које саме нису створиле. Коришћењем отпадних материјала, скулптура директно преузима језик проблема и претвара га у визуелни исказ, указујући на крхкост, али и неизбежност тог односа.

Процес рада са пластичном амбалажом постаје део саме идеје – материјал који је одбачен и потрошен добија нову форму и ново значење. На тај начин скулптура не говори само о отпаду, већ и о могућности трансформације, одговорности и начину на који друштво обликује будућност најмлађих.